

MuseumPrijs 2009
Genomineerde musea bekend
Prijzenpot van € 45.000

De MuseumPrijs belooft een Vlaams, Brussels en Waals museum met elk € 10.000. Publieksvernieuwing en publieksbetrokkenheid zijn de belangrijkste selectiecriteria van deze prijs, een initiatief van het tijdschrift Openbaar Kunstbezit Vlaanderen en het advocatenkantoor Linklaters. Voor elk van de drie regio's zijn nu vijf musea genomineerd. Dankzij een aantal wijzigingen aan het reglement maken kleinere musea meer kans en duiken nieuwe namen op in de shortlist.

Vlaanderen

Museum voor Schone Kunsten, Gent

Het museum, een van de oudste van het land (1798), put zijn kracht onder meer uit de verscheidenheid van zijn verzameling schilderijen, beelden, wandtapijten, tekeningen en grafiek. Weinig musea bezitten twee werken van Bosch of het volledige etswerk van Ensor... Verder is er werk van Van Heemskerck, Pieter Breughel de Jonge, Savery, de Antwerpse groten Rubens, Van Dyck en Jordaens, de Nederlandse Gouden Eeuw... Zwaartepunten zijn de 19de en 20ste eeuw, van het neoclassicisme tot het surrealisme van Delvaux en Ernst. Enkele namen: Géricault, Courbet en Rodin (aan Franse kant) en Van Rysselberghe, Minne en Khnopff (aan Belgische zijde). Ook de Latemse schilders zijn prominent aanwezig. De rijkdom van de verzameling 19de-eeuwse kunst komt onder meer omdat het stadsbestuur toen systematisch werken aankocht op haar eigen driejaarlijkse salons.

Modemuseum, Antwerpen

Sinds de opening in 2002 is het MoMu uitgegroeid tot veel meer dan een museum dat spraakmakende en baanbrekende thematentoonstellingen organiseert. Het is in het hart van modestad Antwerpen een ontmoetingsplaats voor studenten, ontwerpers, modiefanaten en iedereen die geboeid is door mode, kunst, cultuur en de banden daartussen. Maar het MoMu blijft in de eerste plaats een museum. Zo beschikt het over een eigen collectie van ruim 25.000 stuks: kleding, schoenen, wandelstokken, accessoires, kant (een bijzonder waardevolle en rijke verzameling!) Dat zijn zowel historische kostuums – de oudste stukken zijn 16de-eeuws – als ontwerpen van Dries Van Noten, Veronique Branquinho, Ann Demeulemeester en vele anderen.

Het museum bevindt zich in de ModeNatie. Daar zijn ook het Flanders Fashion Institute en de ModeAcademie (Hogeschool Antwerpen) gevestigd.

Eind april een Antwerpse tentoonstelling van het Momu in Azië zijn deuren, in het **Shanghai Art Museum. *A Story of the Image. Old and new masters from Antwerp.***

Mu-Zee, Oostende

Eerst even opsommen: Albert Servaes, Léon Spilliaert, Constant Permeke, Gust De Smet, Frits Van den Berghe, René Margritte, Edgard Tytgat. En verder: Pierre Alechinsky, Roger Raveel, Marie-Jo Lafontaine, Jan Fabre, Wim Delvoye, Panamarenko en nog velen meer. Dient het nog gezegd? Dit museum biedt een boeiend, uitgebreid en coherent overzicht van de moderne en hedendaagse kunst in België. Je vindt er alle belangrijke stromingen van het begin van de 20ste eeuw tot nu. Het gaat om schilderkunst, maar ook beeldhouwkunst, grafiek, fotografie, objectkunst, installaties, én ook glas en keramiek. Het museum bevindt zich in het oud-grootwarenhuis SEO, een modernistisch gebouw van de bekende architect Gaston Eyselinck.

Design museum Gent

Van de Velde, Horta: velen associëren deze groten met architectuur, maar nu noemen we hen ook 'designers'. In dit museum vind je werk van hen, in een van de mooiste art nouveau-collecties van het land. Het museum bevindt zich in een prachtig 18de-eeuws 'hotel', dat je onderdompelt in de leefwereld van de Gentse burger. In 1992 kwam er een moderne vleugel bij. De 'oude' collecties tonen vooral 17de- en 18de-eeuws meubilair. Een hoogtepunt is de originele eetkamer met houten kroonluchter. In de hedendaagse collecties ontdek je onder veel meer Pieter De Bruyne en Emiel Veranneman, Italiaanse ontwerpers, Philippe Starck, Maarten Van Severen, Borek Sipek...

Wist u dat het Design museum Gent over een carrousel beschikt? "La Giostra" is weliswaar geen molen met op- en neergaande paarden, maar met dansende waterketels, koffiekopjes, kurkentrekkers, "La Giostra" is een idee van Alessandro Mendini voor droomfabriek Alessi.

Rockoxhuis, Antwerpen

In 1970 kocht KBC het huis aan van de Antwerpse burgemeester en Rubens' vriend Nicolaas Rockox (1560-1640) en liet het vervolgens restaureren in Vlaamse-renaissancestijl. Rockox' woning, waarvan de gelijkvloerse verdieping als museum is opengesteld, is een prachtig voorbeeld van 17de-eeuwse Vlaamse wooncultuur. De uitgelezen collectie bevat meubelen, schilderijen (Rubens, Jordaens, Van Dyck, Pieter II Brueghel...), beeldhouwwerk, porselein, aardewerk... Het zijn voorwerpen uit Rockox' tijd die 'zijn' huis opnieuw zijn oude luister geven. De vernieuwde audiovisuele presentatie werpt een verfrissende blik op de periode waarin hij leefde.

Recent werd de tuin, een groene stadsoase, gerestaureerd, met o.m. planten, heesters en boompjes die ook Rockox ooit bezat: boksdorn, steenlinde, fluweelboom, en niet te vergeten... appelsienbomen.

Brussel

Museum voor Schone Kunsten, Elsene

Voor een defilé van zowat alle stromingen in de kunst van de 19de en 20ste eeuw – maar ook voor een mooie collectie oude kunst – kan je in Elsene terecht. In dit museum is men bovendien niet bang om ook ‘gewaagd hedendaags’ uit te pakken. Realisme, impressionisme, fauvisme, futurisme, surrealisme je noemt het maar en het is er. Courbet, Picasso, Broodthaers, Wouters, Magritte Alechinsky, Raveel, je noemt ze maar en ze zijn er. Een bijzonder hoogtepunt is de collectie prachtige affiches van het einde van de 19de eeuw, waaronder 31 van de 32 die Henri de Toulouse-Lautrec ooit heeft getekend. En voor de liefhebbers: alleen hier kan je in België een originele tekening van Dürer zien!

Belgisch centrum voor Beeldverhaal

België heeft een bijzonder rijke striptraditie, dat is wereldwijd bekend. Het gamma gaat van overbekende miljoenenseries tot collector's items. In dit museum, net iets anders dan veel andere musea, kunnen alle stripliefhebbers hun hart ophalen. En het Centrum – in de volksmond ‘Stripmuseum’ – is er niet alleen voor stripfanaten. Het bevindt zich immers in een prachtig art nouveau-gebouw, ontworpen door Victor Horta. In deze tempel van de Negende Kunst zijn er zowel tijdelijke als permanente exposities die de diverse eigenschappen van de strip in de schijnwerpers zetten.

De studiebibliotheek van het Centrum is met z'n 40.000 titels en 3000 naslagwerken een onmisbaar instrument voor wie zich wil verdiepen in de fascinerende wereld van het stripverhaal.

Horta Museum, Sint-Gillis

Het is logisch dat een museum gewijd aan een wereldarchitect zich in een architecturaal boeiend pand bevindt. Maar met het Hortamuseum is er meer aan de hand: dat is gevestigd in de baanbrekende privé-woning en in het atelier van Victor Horta (Gent 1861-Brussel 1947). Die behoren sinds 2000 tot het Unesco-Werelderfgoed. De twee bouwwerken kwamen tot stand tussen 1898 en 1901. Op de benedenverdieping en op de bel-etage staan ze met elkaar in verbinding. Zoals het een art nouveau-architect betaamt, maakte Horta van zijn woning – de architectuur én de binneninrichting – een kunstwerk op zichzelf. Sinds 1969 stelt de gemeente Sint-Gillis dit gebouw open als museum. Dat beschikt over een uitzonderlijk documentatiecentrum met privé-archieven, een fotoarchief en een bibliotheek over art nouveau.

Erasmushuis, Anderlecht

De geschiedenis van het Erasmushuis (1450-1515) is nauw verbonden met de geschiedenis van het kapittel van Anderlecht. In 1521 verbleef Erasmus van Rotterdam in dit huis en in 1932 werd het omgevormd tot museum. Achter het huis ligt een kruidentuin (René Pechère, 1988) en een *Filosofische tuin* (Benoît Fondu, 2000). De verzamelingen (meubels, kunstwerken, gravures, boeken en archieven) vormen een uniek geheel en illustreren verschillende momenten uit de geschiedenis van het Humanisme. De bibliotheek bevat de belangrijkste collectie XVIde-eeuwse Erasmusdrukken ter wereld. Het museum is eveneens een internationaal bekend studiecentrum, dat elk jaar een tiental publicaties verzorgt. In 2008

werden de zalen volledig heringericht ter gelegenheid van de tentoonstelling *Anatomie der IJdelheden*.

BELvue museum

Heb je je ooit afgevraagd hoeveel je écht weet over België? Het land is nog jong, maar heeft al een zeer bewogen en uiterst boeiende geschiedenis achter de rug. Vanaf de volksofstand in 1830 tot aan de federale staat van vandaag: na je bezoek blijven er nog weinig mysteries over het Belgische verleden over. Je krijgt de kans om unieke historische documenten, opmerkelijke filmfragmenten, frappante foto's en treffende objecten te bekijken. Het museum bevindt zich op een passende plek: het Bellevuehotel, tussen het Paleizen- en het Koningsplein, werd eind 18de eeuw gebouwd op de ruïnes van het voormalige kasteel van de Hertogen van Brabant. Vanuit het hotel zie je het Koninklijk Paleis met zijn tuinen.

Het Bellevuehotel was een tijdje een prinselijke residentie. Uit die tijd vindt je nog tal van elementen terug: bij de recente renovatie werd de sfeer van toen in ere hersteld.

Wallonië

Musée de la Photographie, Charleroi

Het Fotografiemuseum biedt de bezoekers 2.000 m² expositieruimte. De permanente collecties tonen een selectie 450 beelden uit een archief van 80.000 stuks. De hele fotografiëgeschiedenis komt aan bod: van de pioniers tot de hedendaagse creaties, met aandacht voor alle stromingen en stijlen, zowel in binnen- als in buitenland. De tijdelijke tentoonstellingen worden om de drie maanden vernieuwd. De Espace de Découverte dompelt jongeren (en ouderen) onder in het avontuur van de fotografie, met thema's als camera obscura en optische illusies, beeldtaal en beeldmanipulatie.

Het Fotografiemuseum bevindt zich sinds 1987 in een neogotisch karmelietenklooster van het einde van de negentiende eeuw. Het werd in 1995 gerenoveerd tot een bijzonder geschikte plek voor een fotografiemuseum. Op het einde van dit jaar komt er een tentoonstellingsruimte bij, in een nieuwbouw waar ook de bibliotheek en de projectiezaal onderdak zullen vinden. Het museum won vorig jaar de Publieksprijs.

Centre de la Gravure et de l'Image imprimée, La Louvière

Het museum "Le Centre de la Gravure et de l'Image imprimée" zit in hartje La Louvière in een modern gebouw van drie verdiepingen met 1.200 m² tentoonstellingsruimte. Het is een uniek museum voor grafiek en drukkunst.

In het ruime, heldere gebouw laten witte tegels en de hellende bodem in de kelder nog altijd zien dat hier in de jaren 1930 een zwembad was. In 1988 tekenden architect Hubert Pourtois en binnenhuisarchitect Jean Glibert het ontwerp voor een grondige renovatie van het nummer "10, Rue des Amours".

Het museum wil de hedendaagse grafische kunst meer uitstraling geven. Het is een ontmoetingsplaats en een creatie- en onderzoekscentrum van de Franse Gemeenschap van België, maar vooral beheert het een unieke collectie van 6.000 etsen, 5.000 affiches en 500 kunstenaarsboeken en portfolio's.

Kunstliefhebbers, verzamelaars, studenten, families: elk publiek komt hier aan zijn trekken om zich te laten inwijden in de drukkunst. Daarvoor organiseert het Centre ook creatieve workshops samen met de kunstenaars.

Ecomusée de la region du Viroin, Treignes

Het Ecomuseum van de Viroin is ondergebracht in een geklasseerde kasteelhoeve in Treignes en is een link tussen verleden, heden en toekomst.

De permanente tentoonstelling stelt de belangrijkste artisanale beroepen voor, die werden beoefend in Entre-Sambre-et-Meuse: boswachter, kuiper, leerbewerker, smid, klompenmaker, mechanische klompenmakerij.

Prehistosite de Ramioul – Musée de la prehistoire, Ivoz-Ramet

Maak de prehistorische mens in uzelf wakker op de prehistosite van Ramioul en beleef een buitengewone reis door de tijd in het interactieve museum van de prehistorie in Wallonië. Bezoek samen met een archeoloog de grot en leer onder andere hoe onze voorouders vuur maakten. Word een prehistorische jager en kam de bossen van Ramioul uit met een boog of speerwerper op de loer naar dieren die vroeger in deze streken leefden (3D-schietschijven). Ontdek de jaarlijkse tentoonstelling "Terug naar het onderwerp... schapen!" over het begin van de domesticatie, een prehistorische minihoeve (zomer 2008) en proef van onze producten.

De Prehistosite werd gebouwd volgens een origineel concept dat drie aspecten wil ontwikkelen: de wetenschappelijke strengheid van het discours, het plezier van de ontdekking, de educatie van het patrimonium.

Deze infrastructuur van educatief toerisme vormt een nieuwe manier om te communiceren over prehistorie en grotten. Het is in feite een culturele en economische onderneming in alle betekenissen van het woord.

Centre de la rubanerie Cominoise, Comines - Warneton

De linthandel neemt al sinds de Middeleeuwen een vooraanstaande plaats in de lokale economie in. In 1900 werd onze stad aanzien als internationale hoofdstad voor lint.

Kom u onderdompelen in het prestigieuze textielverleden van onze stad. In een gerenoveerd kader ontdekt u er weefgetouwen van de XVIIIde eeuw tot nu, die werken op de dag van de bezoeken wat dit tot een uniek museum in Europa maakt. Onze enthousiaste gidsen die het leven gekend hebben van de laatste lintmakers, leggen u alles uit en vertellen leuke anekdotes.

Andere en kleinere musea op de nominatielijst

De geselecteerde musea doen inspanningen om het museum toegankelijk te maken, zowel voor bijzondere doelgroepen als voor het brede publiek. De aanduiding van de nominaties gebeurde door de Nominatiejury. Het gaat om mensen uit de museumsector, het brede culturele veld, de media, de academische wereld en de diverse overheden. De Nominatiejury is sterk uitgebreid en telt nu een duizendtal leden.

In vergelijking met de vorige edities duiken er weer nieuwe namen op in de nominatielijsten. Een aantal aanpassingen sinds 2007 aan het reglement van de MuseumPrijzen spelen hierbij mee. Een eerste nieuwigheid was de positieve discriminatie ten aanzien van de kleinere musea. Er zal altijd minstens één museum met een personeelsbestand van minder dan vijf werknemers op de shortlist staan. Verder komen die musea die de Museumprijs hebben gewonnen gedurende de vijf volgende edities niet meer in aanmerking. Het is de bedoeling zoveel mogelijk musea kansen te bieden de prijs in de wacht te slepen.

De Eindjury, onder voorzitterschap van Eliane De Wilde, Ere-Hoofdconservator van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, kiest uit de drie lijsten met nominaties de drie winnaars.

Ook een geldbedrag voor de winnaars van de Museum Publieksprijs

Naast de drie MuseumPrijzen die door de Eindjury worden toegekend is er voor elk van de drie regio's ook weer een MuseumPublieksprijs. Linklaters stelt voor elke publiekslievende maar liefst 2.500 euro ter beschikking.

Het publiek kan stemmen voor één museum in Vlaanderen, één in Wallonië en één in Brussel. Het publiek kan zijn stem uitbrengen op de websites www.museumprijs.be en www.prixdesmusees.be (waar vorig jaar 15.000 museumliefhebbers hun stem uitbrachten) of op de originele officiële stemformulieren die worden verspreid door de mediapartners van de MuseumPrijzen. Het publiek kan zijn stem uitbrengen tot en met 11 mei 2009. Wie meestemt kan talrijke prachtige prijzen winnen zoals culturele citytrips en kunstboeken.

Nieuw! De Kinderjury

Bij de vierde editie start de MuseumPrijzen met een nieuw initiatief: de Kinderjury. In elk van de drie regio's worden vijf klassen (8 tot 10-jarigen) geselecteerd, die elk twee musea die voorkomen op de nominatielijst bezoeken en beoordelen. Eén van de twee musea die een klas bezoekt, bevindt zich in de eigen regio. Elk Kinderjurylid geeft een quotering aan de bezochte musea en argumenteert deze beoordeling. De optelsom van alle quoteringen bepaalt voor elk van de drie regio's de winnaar van de MuseumPrijzen Kinderjury. Zo beslissen de kinderen welk museum het kindvriendelijkst is. Elk van de drie winnende musea wordt beloond met 2.500 euro. Deze prijs werd gerealiseerd met de steun van de Nationale Loterij

De uitreikingen van de MuseumPrijzen, van de MuseumPublieksprijzen en de Kinderjury vinden samen plaats op woensdag 13 mei 2009 in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België te Brussel.

Alle informatie over de MuseumPrijzen bij Openbaar Kunstbezit Vlaanderen, Academiestraat 1, 9000 Gent, tel. 09 269 58 32, mail naar support@okv.be of www.museumprijs.be